

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG SĨ QUAN LỤC QUÂN 2 HIỆN NAY

Đặng Phan Trường Đức – Phạm Tài Phát
Tiểu đoàn 3, Trường Sĩ quan Lục quân 2

Tóm tắt: Giáo dục chính trị, tư tưởng là một nội dung cốt lõi trong quá trình đào tạo sĩ quan quân đội, nhằm rèn luyện ý chí chiến đấu và phẩm chất đạo đức cách mạng cho học viên. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng góp phần hình thành thế giới quan khoa học, bản lĩnh chính trị vững vàng và tinh thần trách nhiệm đối với Tổ quốc. Trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực và trong nước có nhiều diễn biến phức tạp, yêu cầu nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng tại Trường Sĩ quan Lục quân 2 là yêu cầu hết sức cấp thiết. Bài viết làm rõ tầm quan trọng của công tác giáo dục chính trị tư tưởng, phân tích thực trạng, nguyên nhân và đề xuất các giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên nhà trường trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: giáo dục chính trị, học viên, trường sĩ quan lục quân 2, tư tưởng.

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF POLITICAL AND IDEOLOGICAL EDUCATION FOR STUDENTS OF ARMY OFFICER SCHOOL 2 AT PRESENT

Dang Phan Truong Duc – Pham Tai Phat
3rd Battalion, Army Officer Training School No. 2

Abstract: Political and ideological education is a core content in the process of training military officers, aiming to train the fighting spirit and revolutionary ethics of students. Political and ideological education contributes to the formation of a scientific worldview, a strong political stance and a sense of responsibility towards the Fatherland. In the context of complicated developments in the world, region and country, the requirement to improve the quality and effectiveness of political and ideological education at Army Officer School 2 is extremely urgent. The article clarifies the importance of political and ideological education, analyzes the current situation, causes and proposes key solutions to improve the effectiveness of political and ideological education for students at the school in the current period.

Keywords: political education, students, military officer school 2, ideology.

Nhận bài: 20/04/2025

Phản biện: 15/05/2025

Duyệt đăng: 20/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trước những diễn biến phức tạp trong và ngoài nước, cùng với sự gia tăng hoạt động chống phá về tư tưởng, việc tăng cường giáo dục chính trị nhằm hình thành bản lĩnh, định hướng tư tưởng cho học viên sĩ quan trở thành một nhiệm vụ có tính chiến lược lâu dài. Trường Sĩ quan Lục quân 2 là đơn vị đào tạo sĩ quan cấp phân đội bậc đại học ở phía nam, có nhiệm vụ chính trị trọng tâm là đào tạo cán bộ chỉ huy có phẩm chất chính trị vững vàng, năng lực chỉ huy tốt, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ trong mọi điều kiện. Hiện nay, nhằm xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại thì công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đóng vai trò đặc biệt quan trọng. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: “Người cách mạng trước hết phải có đạo đức cách mạng, phải kiên quyết, phải hy sinh vì nhân dân”[5, tr. 284]. Giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên là nội dung xuyên suốt trong quá trình đào tạo, có vai trò nền tảng, định hướng toàn diện cho sự phát triển nhân cách quân nhân cách mạng. Đối với học viên của nhà trường sẽ giữ vai trò chỉ huy trong tương lai, vì vậy công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cần được thực hiện thường xuyên, sâu sắc, hiệu

quả, góp phần hình thành nhân cách quân nhân cách mạng trong thời kỳ mới. Tuy nhiên, để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao trong tình hình mới, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cần được tiếp tục đổi mới về nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức nhằm nâng cao hiệu quả thiết thực.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho học viên Trường Sĩ quan Lục quân 2

Giáo dục lý luận Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh: Trang bị cho học viên nền tảng tư tưởng khoa học, cách mạng để hình thành thế giới quan, nhân sinh quan đúng đắn. Qua đó, củng cố niềm tin, lý tưởng và động cơ phấn đấu trong học tập, rèn luyện, đồng thời nâng cao khả năng nhận diện, phân bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Giáo dục đường lối chính trị, quân sự của Đảng: Giúp học viên hiểu rõ mục tiêu, nhiệm vụ cách mạng trong từng giai đoạn, từ đó nâng cao giác ngộ chính trị, củng cố ý chí, quyết tâm thực hiện nhiệm vụ, góp phần xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, nhất là về chính trị, tư tưởng.

Giáo dục đạo đức, pháp luật và kỷ luật quân đội: Hướng học viên tới việc tu dưỡng phẩm chất

đạo đức cách mạng, hành vi chuẩn mực, ý thức tổ chức và kỷ luật nghiêm minh – những yếu tố cốt lõi hình thành nhân cách người quân nhân, đồng thời là nền tảng xây dựng môi trường quân đội chính quy, mẫu mực.

Giáo dục truyền thống lịch sử, lòng yêu nước và tri thức xã hội – nhân văn: Gắn kết học viên với truyền thống dân tộc và lịch sử hào hùng của Đảng, Quân đội, từ đó nuôi dưỡng lòng yêu nước, tinh thần tự hào, khơi dậy động lực học tập, chiến đấu và sẵn sàng hy sinh vì lý tưởng cộng sản, vì sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc.

Giáo dục nhận thức về âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch: Giúp học viên nâng cao cảnh giác, bản lĩnh chính trị, khả năng nhận diện và đấu tranh trước các luận điệu xuyên tạc, phản động, nhất là trong điều kiện thông tin đa chiều và mạng xã hội phát triển mạnh. Qua đó, bảo vệ vững chắc trận địa tư tưởng trong quân đội.

2.2. Thực trạng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng tại Trường Sĩ quan Lục quân 2

Tại Trường Sĩ quan Lục quân 2, công tác giáo dục chính trị được tổ chức đồng bộ, gắn với quá trình học tập, rèn luyện và xây dựng môi trường kỷ luật, chính quy. Đây là yếu tố then chốt giúp học viên nâng cao nhận thức và bản lĩnh trong điều kiện đào tạo cường độ cao. Nội dung giáo dục tập trung bồi dưỡng nhận thức lý luận về chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, pháp luật Nhà nước, nhiệm vụ quân đội trong giai đoạn mới. Đồng thời chú trọng tuyên truyền, cổ vũ gương người tốt việc tốt, đấu tranh với biểu hiện suy thoái tư tưởng, lối sống thực dụng, cơ hội. Những năm qua, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Sĩ quan Lục quân 2 luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nghiêm túc công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Công tác giáo dục chính trị được triển khai gắn với nhiệm vụ huấn luyện, rèn luyện và xây dựng chính quy. Nhà trường chú trọng nâng cao nhận thức lý luận chính trị, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng cho học viên; kịp thời định hướng tư tưởng trước những diễn biến phức tạp trong và ngoài nước. Nhà trường đã triển khai đồng bộ các hình thức giáo dục: hoạt động ngoại khóa, mô hình “Chi đoàn 3 tốt” “mỗi tuần một câu chuyện đẹp, mỗi tháng một tấm gương sáng”, qua đó đạt được nhiều kết quả tích cực. Các buổi học chính khóa, chuyên đề, diễn đàn, tọa đàm, sinh hoạt chính trị đầu tuần, đầu tháng được tổ chức thường xuyên, tạo không khí sinh hoạt chính trị sôi nổi.

Tuy nhiên, vẫn còn một số hạn chế như: một bộ phận học viên còn thụ động trong tiếp thu nội dung chính trị; việc cập nhật, đổi mới phương pháp giảng dạy chính trị chưa thực sự đồng bộ; ảnh hưởng từ mạng xã hội và các luồng thông tin xấu độc còn tồn tại, tác động đến tư tưởng của một bộ phận học viên. Sự phối hợp giữa nhà trường và đơn vị quản lý học viên đôi lúc còn thiếu chặt chẽ. Hiện nay, công tác giáo dục chính trị tại Trường Sĩ quan Lục quân 2 đang chịu nhiều tác động của cách mạng công nghệ, ảnh hưởng của mạng xã hội, cùng với sự chống phá tinh vi của các thế lực thù địch. Một số học viên vẫn còn biểu hiện thiếu ổn định về lập trường tư tưởng, chưa thực sự xác định đúng đắn mục tiêu học tập, rèn luyện; dễ bị ảnh hưởng bởi các yếu tố tiêu cực từ môi trường mạng, dẫn đến vi phạm kỷ luật và giảm sút ý chí rèn luyện.

Bên cạnh đó, việc tổ chức giáo dục chính trị ở một số đơn vị vẫn còn bất cập: nội dung chưa sát thực tiễn, phương pháp truyền đạt thiếu linh hoạt, chưa phát huy tính chủ động của người học. Điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị giảng dạy còn hạn chế; một số cán bộ giảng dạy chưa đầu tư đúng mức cho chất lượng bài giảng, thiếu kết hợp giữa lý luận với thực tiễn huấn luyện và công tác quản lý học viên. Những yếu kém này đã và đang ảnh hưởng đến hiệu quả giáo dục chính trị, đòi hỏi sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao hơn từ các cấp.

Một số nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên là: tác động tiêu cực của internet, mạng xã hội khiến một bộ phận học viên bị lôi kéo về nhận thức. Đặc điểm tâm lý lứa tuổi học viên dễ dao động, thiếu kinh nghiệm thực tiễn. Một số cấp ủy, tổ chức Đảng, cán bộ chủ nhiệm khoa chưa thực sự quan tâm đúng mức đến giáo dục chính trị, tư tưởng. Công tác bồi dưỡng đội ngũ giảng viên chính trị còn hạn chế, chưa có nhiều đột phá trong đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy. Việc vận dụng nội dung, phương pháp giáo dục ở một số đơn vị còn thiếu linh hoạt, chưa thực sự sát với đặc điểm đối tượng; năng lực sư phạm và kinh nghiệm thực tiễn của một bộ phận cán bộ giảng dạy vẫn còn hạn chế, ảnh hưởng đến hiệu quả giáo dục tư tưởng, chính trị.

2.3. Giải pháp nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng

Thứ nhất, tăng cường vai trò lãnh đạo của các cấp ủy Đảng trong triển khai công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho học viên. Cần tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo công tác chính trị của các tổ chức Đảng trong nhà trường; phát huy

vai trò gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ nhiệm khoa, cán bộ quản lý học viên. Để nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong điều kiện hiện nay, các cấp ủy, tổ chức đảng trong Trường Sĩ quan Lục quân 2 cần nhận thức đầy đủ và xác định đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện của đơn vị.

Thứ hai, kịp thời đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục chính trị tư tưởng. Nội dung giáo dục chính trị cần gắn với các sự kiện thời sự, thực tiễn nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, phù hợp với đặc điểm của học viên sĩ quan. Cần xây dựng chương trình giáo dục toàn diện, thiết thực, phù hợp với trình độ và đặc điểm của học viên, trong đó tập trung làm rõ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng về nhiệm vụ quân sự, quốc phòng; tăng cường giáo dục truyền thống, pháp luật, đạo đức, lối sống và ý thức chấp hành kỷ luật. Ứng dụng công nghệ vào giáo dục chính trị cần được xem là xu hướng tất yếu. Trường có thể kết hợp các hình thức tổ chức hội thi, sinh hoạt chính trị chuyên đề, diễn đàn tương tác, thi tìm hiểu trực tuyến để làm mới phương pháp giảng dạy và tăng sự chủ động cho học viên.

Thứ ba, phát huy vai trò tự học, tự rèn và tổ chức hoạt động chính trị ngoại khóa cho học viên. Trong điều kiện học tập và rèn luyện cường độ cao tại Trường Sĩ quan Lục quân 2, việc phát huy tính tự học, tự rèn có vai trò quan trọng trong quá trình hình thành phẩm chất chính trị, bản lĩnh tư tưởng và phương pháp tư duy độc lập cho học viên sĩ quan. Đây là tiền đề để xây dựng người cán bộ chỉ huy chủ động, sáng tạo trong mọi tình huống thực tiễn. Các hoạt động dã ngoại, tham quan đơn vị, giao lưu, diễn đàn, thi tìm hiểu... cần được tổ chức thường xuyên, gắn kết lý luận với thực tiễn. Tổ chức các hoạt động sinh hoạt chính trị đầu tuần, tổ chức cuộc thi tìm hiểu về lịch sử Đảng, Quân đội, tổ chức hoạt động “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”.

Thứ tư, nâng cao trình độ, kỹ năng truyền dạy giáo dục chính trị cho đội ngũ giảng viên. Đội ngũ giảng viên chính trị, chính ủy, chính trị viên

cần thường xuyên được bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, nâng cao bản lĩnh chính trị, khả năng truyền đạt, tư duy phản biện để đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn mới. Thực tế cho thấy, năng lực, trách nhiệm và phương pháp của cán bộ phụ trách giáo dục chính trị có tác động trực tiếp đến chất lượng nhận thức chính trị, bản lĩnh và đạo đức của học viên. Hiện nay, cán bộ chính trị tại các đơn vị của nhà trường, tuy đã được đào tạo cơ bản, nhưng một bộ phận còn hạn chế về kỹ năng sư phạm, kinh nghiệm thực tiễn và khả năng xử lý tình huống trong giảng dạy.

Thứ năm, quan tâm bảo đảm cơ sở vật chất và chú trọng đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục chính trị, tư tưởng. Tại Trường Sĩ quan Lục quân 2, việc nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên đòi hỏi phải đi đôi với bảo đảm đầy đủ điều kiện vật chất, kỹ thuật phục vụ giảng dạy. Cùng với nguồn đầu tư từ cấp trên, nhà trường cần chủ động khai thác, sử dụng hiệu quả hệ thống cơ sở hiện có như phòng học chính trị chuyên dùng, thư viện, phòng Hồ Chí Minh, phòng học đa năng, nhà truyền thống, góp phần trực quan hóa nội dung giáo dục, tạo sự sinh động, hấp dẫn cho người học. Đồng thời, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, trang bị các thiết bị trình chiếu hiện đại, tích hợp nội dung chính trị trên nền tảng học liệu số, học trực tuyến nhằm thích ứng với xu thế đào tạo mới.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh hiện nay, giáo dục chính trị tiếp tục giữ vị trí then chốt, đóng vai trò nền tảng trong quá trình hình thành và phát triển nhân cách người quân nhân cách mạng. Là nhiệm vụ xuyên suốt và có ý nghĩa sống còn trong công tác đào tạo học viên sĩ quan. Trước yêu cầu của tình hình mới, Trường Sĩ quan Lục quân 2 cần tiếp tục đổi mới mạnh mẽ công tác chính trị tư tưởng cả về nhận thức, nội dung, phương pháp và tổ chức thực hiện. Việc nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng không chỉ góp phần xây dựng đội ngũ sĩ quan có bản lĩnh chính trị vững vàng mà còn bảo đảm sự vững mạnh toàn diện của Quân đội nhân dân Việt Nam trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban Tuyên giáo Trung ương (2021), *Tài liệu học tập các Nghị quyết của Đảng về công tác tư tưởng trong quân đội*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.
- [2] Bộ Quốc phòng (2020), *Chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong Quân đội nhân dân Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*, Hà Nội.
- [3] . Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [4] Đảng ủy Trường Sĩ quan Lục quân 2 (2023), *Báo cáo tổng kết công tác giáo dục chính trị năm học 2022-2023*, lưu hành nội bộ. Đồng Nai.
- [5] Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập, tập 5*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập. Tập 8*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, tr. 29.
- [7] Hồ Chí Minh toàn tập (2011). *Toàn tập, Tập 7*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, tr. 217.
- [8] Nguyễn Văn Hải (2023), “*Nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị tư tưởng trong các trường quân đội hiện nay*”, Tạp chí Giáo dục lý luận Quân sự, số 347, tr. 40–45.